

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-95/16-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Eveline Čolović Tomić, predsjednice vijeća, mr.sc. Inge Vezmar Barlek, Lidije Vukičević, Arme Vagner Popović i Ane Berlengi Fellner, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marine Zagorec, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta, po službenoj dužnosti, na sjednici vijeća održanoj 28. listopada 2016.,

p r e s u d i o j e

Ukida se Pravilnik o mjerilima za izračun naknade za korištenje DTK-e u vlasništvu Općine Dugopolje i o mjerilima za izračun naknade za korištenje zemljišta, javnih površina i nerazvrstanih cesta koje su vlasništvo Općine Dugopolje i nad kojima upravlja Općina Dugopolje u svrhu polaganja DTK („Službeni vjesnik Općine Dugopolje“, broj: 5/11.).

Obrazloženje

Odlučujući u ovosudnom spisu, poslovni broj: Usž-1523/16, o žalbi žalitelja H. T. d.d. iz Z. protiv presude Upravnog suda u Splitu, poslovni broj: 8 UsI-281/14-13 od 28. siječnja 2016., ovaj Sud je utvrdio da je odluka u predmetnoj stvari utemeljena na odredbama Pravilnika o mjerilima za izračun naknade za korištenje DTK-e u vlasništvu Općine Dugopolje i o mjerilima za izračun naknade za korištenje zemljišta, javnih površina i nerazvrstanih cesta koje su vlasništvo Općine Dugopolje i nad kojima upravlja Općina Dugopolje u svrhu polaganja DTK („Službeni vjesnik Općine Dugopolje“, broj: 5/11.-dalje u tekstu: Pravilnik).

Citiranim Pravilnikom propisuju se uvjeti za izračun naknade za korištenje zemljišta na nerazvrstanim cestama i javnim površinama u svrhu građenja, polaganja i održavanja DTK-e na području općine Dugopolje (članak 1.), a koju naknadu plaćaju sve pravne odnosno fizičke osobe koje koriste zemljište za izgradnju DTK i DTK-a i zemljište u vlasništvu Općine Dugopolje (članak 3.).

Pod pojmom javne površine, u smislu članka 2. stavka 1. Pravilnika, smatraju se trgovi, ulice, nerazvrstane ceste, trotoari, šetnica, javne zelene površine kao i ostale uređene i neuređene javne površine koje su u vlasništvu Općine Dugopolje i koje je moguće koristiti uz uvjet da ne dolazi u pitanje njihova osnovna djelatnost.

Razmatrajući sadržaj Pravilnika, kao i razloge izložene u presudi prvostupanjskog upravnog suda od 28. siječnja 2016., ovaj Sud je odlučio pokrenuti postupak za ocjenu zakonitosti navedenog općeg akta po službenoj dužnosti, temeljem odredbe članka 83. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", broj 20/10., 143/12. i 152/14.).

Pravilnik je donijelo Općinsko vijeće Općine Dugopolje na sjednici održanoj dana 22. prosinca 2011., a isti je stupio na snagu 30. prosinca 2011. (članak 9. Pravilnika).

Donošenje predmetnog Pravilnika predstavničko tijelo Općine Dugopolje utemeljilo je na odredbi članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", broj 33/01., 60/01.-vjerodostojno tumačenje, 129/05., 109/07., 125/08. i 36/09.-dalje u tekstu: Zakon o lokalnoj samoupravi), članka 35. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj 91/96., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08. i 38/09.) i članka 32. Statuta Općine Dugopolje („Službeni glasnik Općine Dugopolje“, broj 2/09.-dalje u tekstu: Statut).

Ovaj Sud, međutim, nalazi da citirani Zakoni i Statut u konkretnom slučaju ne predstavljaju valjanu osnovu za donošenje Pravilnika.

Naime, odredbom članka 35. Zakona o lokalnoj samoupravi određene su ovlasti predstavničkog tijela, koje, pored ostalog, donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, a što je regulirano i člankom 32. Statuta, prema kojem Općinsko vijeće donosi odluku o uvjetima, načinu i postupku gospodarenja nekretninama u vlasništvu Općine te odluke i druge opće akte koji su mu stavljeni u djelokrug zakonom i podzakonskim aktima (stavak 1.), dok je odredbom članka 35. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima na općenit način definirano da se na pravo vlasništva jedinica lokalne samouprave na odgovarajući način primjenjuju pravila o vlasništvu Republike Hrvatske, ako nije što drugo određeno zakonom, niti proizlazi iz naravi tih osoba (stavak 8.).

Slijedom izloženog, a imajući u vidu sadržaj predmetnog Pravilnika, proizlazi da odredbe citiranih propisa ne mogu biti valjani pravni temelj za donošenje Pravilnika, jer su iste načelne naravi te daju generalno ovlaštenje predstavničkom tijelu za donošenje općih akata, ali samo onih kojima se uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne samouprave odnosno koji su mu stavljeni u djelokrug zakonom ili podzakonskim aktima.

Stoga, a upravo s obzirom na materiju koju Pravilnik regulira, ovaj Sud nalazi da je za ocjenu zakonitosti istog mjerodavan Zakon o elektroničkim komunikacijama ("Narodne novine", broj 73/08., 90/11., 133/12., 80/13. i 71/14. – dalje u tekstu: ZEK), kojim se uređuje područje elektroničkih komunikacija, i to, pored ostalog, korištenje elektroničkih komunikacijskih mreža i pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga, te zaštita prava korisnika usluga, gradnja, postavljanje, održavanje i korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme.

Odredbom članka 12. stavka 1. točke 1. ZEK-a propisano je da je u nadležnosti Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti donošenje propisa za provedbu ovoga Zakona, koji su u nadležnosti Agencije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Prema pak odredbi članka 29. stavka 1. ZEK-a, za pravo puta na općem dobru i na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona (na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba) plaća se naknada na temelju izdane potvrde o pravu puta iz članka 28. ovoga Zakona, a izračun i visina naknade te način plaćanja naknade propisuju se pravilnikom koji donosi Vijeće Agencije, pri čemu visina naknade mora predstavljati pravičan razmjer između prava vlasnika nekretnina i interesa operatora elektroničkih komunikacijskih usluga te javnog interesa za razvoj tržišta elektroničkih komunikacija.

Dakle, iz rečenog proizlazi da je, temeljem izričite zakonske odredbe, za donošenje pravilnika kojim se određuje izračun i visina te način plaćanja naknade za korištenje nekretnina u

vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju prava puta ovlašteno isključivo Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, a koje je i donijelo takav podzakonski akt, konkretno Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta ("Narodne novine", broj 152/11. i 151/14.), pozivom na odredbu članka 12. stavka 1. točke 1. i članka 29. ZEK-a.

Odredbom članka 6. stavka 1. citiranog Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta propisano je da se naknada za korištenje općeg dobra i nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nekretnina u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba plaća godišnje, po četvornom metru zemljišta, jednoznačno na cijelom području Republike Hrvatske za pojedine vrste nekretnina. U smislu stavka 2. točke e) citirane podzakonske odredbe, vrste nekretnina (zemljišta) iz stavka 1. ovog članka, koje se određuju prema načinu uporabe katastarske čestice odnosno njezinih dijelova, su, među inim, izgrađeno zemljište, dvorište, park, tržnica, sajmište, groblje, uređena plaža, marina, nasip, usjek, deponija, ulica, trg, cesta, put, autocesta i željeznička pruga.

Slijedom izloženog, razvidno je da Općinsko vijeće Općine Dugopolje nema temelja u zakonu (niti u podzakonskom aktu) propisivati posebnu naknadu za polaganje i održavanje DTK-e na općinskom području, a što posljedično znači da je predmetni Pravilnik nesuglasan zakonu, radi čega je isti valjalo ukinuti.

Trebalo je stoga, temeljem odredbe članka 86. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima, odlučiti kao u izreci ove presude.

Sukladno odredbi članka 86. stavka 4. istog Zakona, ukinute odredbe prestaju važiti danom objave presude u „Narodnim novinama“.

U Zagrebu 28. listopada 2016.

Predsjednica vijeća
Evelina Čolović Tomić, v.r.